EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.4.29.
COM(2020) 178 final

2020/0069 (COD)
SENSITIVE[*]**:** *Limited to Cabinets until adoption*

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a Covid19-világjárványra való tekintettel történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

[*] Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A Covid19-világjárvány a kereslet hirtelen visszaesése miatt és a járvány terjedésének korlátozása érdekében hozott állami intézkedések következtében jelentős gazdasági visszaesést okoz. Súlyos negatív hatásai az Európai Unióban és az egész világon érezhetők. A következmények súlyossága a Covid19-világjárvány időtartamától, valamint az európai és nemzeti szinten hozott kárenyhítési és helyreállítási intézkedésektől függ. A világjárvány soha nem látott hatással van a légiközlekedési ágazatra is. Az ágazat likviditási válsága – amennyiben nem sikerül megoldást találni rá – néhány hónapon belül sok vállalat esetében fizetésképtelenséghez vezethet.

A légiközlekedési ágazat stratégiai jelentőséggel bír az Európai Unió számára, és alapvető szerepet játszik az EU gazdaságában és a foglalkoztatásban. 2016-ban például a légi közlekedés 9,4 millió munkahelyet biztosított az EU-ban, és több mint 624 milliárd euróval járult hozzá az EU GDP-jéhez. A légi közlekedés azonban a kkv-k és az idegenforgalom sikeressége szempontjából is fontos[1]. Az ágazatban elköltött minden egyes euró 3 eurót termel a gazdaság egésze számára; és a légi közlekedésben teremtett minden egyes új munkahely nyomán három további munkahely jön létre máshol[2].

Tekintettel arra, hogy a légiközlekedési ágazat jelentős mértékben járul hozzá a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatáshoz, a Covid19-világjárvány ezen ágazatra gyakorolt hatása szélesebb körben is következményekkel járhat az EU gazdaságára, valamint az összeköttetésekre, a kereskedelemre, az utazások megfizethetőségére és kínálatára nézve, és mindezen hatások hosszú ideig érezhetők lesznek.

A kereslet csökkenése, a határok lezárása, valamint az EU-n belüli, illetve az EU és a nagy nemzetközi piacok közötti légiközlekedési összeköttetésekre vonatkozó ideiglenes korlátozások nyomán a légi személyszállítás volumene valószínűleg még tovább fog csökkenni. Április elején több mint 90 %-kal kevesebb járat közlekedett az európai hálózaton belül, mint 2019 azonos időszakában[3]. Márciusban – csak az EU-n belüli járatokra vonatkozóan – mintegy 4,5 millióval több volt a repülőjegytörlés, mint az új foglalás[4]. Az utasoldali kereslet 2020 egészére nézve az előrejelzések szerint 35–46 %-kal lesz alacsonyabb a 2019-es szintnél[5].

E világjárvány hatásának enyhítése érdekében ambiciózus és összehangolt szakpolitikai válaszra van szükség. Mivel a légi közlekedés igen jelentős mértékben járul hozzá az uniós gazdaság általános teljesítményéhez és globális jelenléte is rendkívül fontos, az EU-nak fel kell lépnie az uniós légiközlekedési ágazat támogatása érdekében. E rendelet célja, hogy a légi közlekedéssel kapcsolatos hatályos jogszabályok egyes rendelkezéseit átmenetileg módosítsa annak érdekében, hogy a Bizottság és a nemzeti hatóságok könnyebben kezelhessék a Covid19-világjárvány számos negatív következményét, és enyhíthessék a válság idején a légiközlekedési ágazatra gyakorolt hatásait. Ezek az átmeneti intézkedések a következők: (1) a légi fuvarozók engedélyezésére vonatkozó szabályok módosítása a Covid19-világjárvány okozta pénzügyi problémák fennállása esetén, (2) a forgalmi jogok korlátozására vonatkozó

1 Forrás: ATAG – Aviation benefits beyond borders (Légi közlekedés: előnyök határok nélkül), 2018
2 Forrás: ACI
3 Forrás: Eurocontrol
4 Forrás: Globális értékesítési rendszerek (GDS)
5 Forrás: ACI/IATA

eljárások egyszerűsítése, (3) a földi kiszolgálási szerződések hatékonyabb odaítélésének lehetővé tétele és (4) a földi kiszolgálási szerződések 2021. december 31-ig történő meghosszabbításának lehetővé tétele.

1.1. Az 1008/2008/EK rendelet[6] értelmében a légi fuvarozók engedélyezésére vonatkozó szabályok módosítása

Az 1008/2008/EK rendelet értelmében a tagállamoknak fel kell függeszteniük vagy vissza kell vonniuk minden olyan légi fuvarozó működési engedélyét, amelynek esetében felmerül, hogy a következő 12 hónapos időtartamban nem tudja teljesíteni tényleges és lehetséges pénzügyi kötelezettségeit. Alternatív megoldásként a hatóságok az ilyen légitársaságoknak ideiglenes engedélyt adhatnak. Az ideiglenes engedély célja, hogy lehetővé tegye a légitársaság számára a szerkezetátalakítást és a tevékenység folytatását, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a biztonságot. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy az ideiglenes engedély rendkívül negatív jelzést küld a piacnak az adott légitársaság életbenmaradási képességéről, ez pedig tovább súlyosbítja pénzügyi problémáit, különösen a pénzforgalom tekintetében. Valószínű, hogy számos, a válság előtt pénzügyileg stabil légitársaság a közeljövőben olyan helyzetbe kerül, hogy likviditási problémái miatt a vonatkozó jogszabályok értelmében szükség lesz működési engedélyének felfüggesztésére, visszavonására vagy ideiglenes engedéllyel való felváltására. A jelenlegi válsággal összefüggésben ez szükségtelen adminisztratív terheket eredményezhet anélkül, hogy egyértelmű gazdasági vagy biztonsági előnyökkel járna.

Ezért a Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamok e formális kötelezettsége kerüljön ideiglenesen felfüggesztésre, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a biztonságot, ugyanakkor maradjon hatályban a tagállamok azon kötelezettsége, amelynek értelmében figyelemmel kell kísérniük, hogy fuvarozóik rendelkeznek-e az utasok indokolatlan biztonsági kockázatoktól való védelméhez, valamint a biztonsági hatóságok releváns információkkal való ellátásához szükséges pénzügyi képességgel.

1.2. Az 1008/2008/EK rendelet szerinti sürgősségi intézkedésekkel kapcsolatos szabályok módosítása

Az 1008/2008/EK rendelet 21. cikke értelmében a tagállamoknak jogukban áll rövid időtartamú, váratlan, előre nem látható és elkerülhetetlen problémák kezelése céljából megtagadni, korlátozni vagy feltételekhez kötni a forgalmi jogok gyakorlását. Annak érdekében, hogy az ilyen intézkedések során ne sérüljön az arányosság, az átláthatóság, valamint az objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alkalmazásának elve, a Bizottságot és a többi tagállamot haladéktalanul tájékoztatni kell az ilyen intézkedésekről, és a tájékoztatást megfelelő indokolással kell ellátni. Továbbá amennyiben az ilyen intézkedést szükségessé tevő problémák 14 napon túl is fennállnak, a tagállam erről köteles tájékoztatni a Bizottságot és a többi tagállamot, és a Bizottság beleegyezésével az intézkedés hatályát további legfeljebb 14 napos időtartamokkal meghosszabbíthatja.

A Bizottság a második 14 napos időszakra és elvben minden ezt követő 14 napos időszakra vonatkozó beleegyezését bizottsági határozat formájában adja meg. E rendelkezés célja a rövid ideig fennálló helyzetek kezelése volt, és a tapasztalatokból máris látszik, hogy nem alkalmas a Covid19-járvány miatt előállt helyzet kezelésére, mivel az várhatóan több hónapig tart, szükségtelen adminisztratív terhet róva a Bizottságra és a tagállamokra. A 21. cikk,

[6] Az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (átdolgozott változat) (HL L 293., 2008.10.31., 3. o.)

amely a „rövid időtartamú problémákra” vonatkozik, nyilvánvalóan nem alkalmas a jelenlegi válság okozta helyzet kezelésére.

Ezért a 21. cikk eljárási követelményeitől való átmeneti eltérésre van szükség. Az eltérés egyértelművé teszi, hogy a tagállamok átmenetileg 14 napon túl is fenntarthatnak indokolt és arányos sürgősségi intézkedéseket, de ezt a Covid19-világjárványhoz egyértelműen kapcsolódó népegészségügyi kockázatok időtartamára kell korlátozniuk. Az érintett tagállam(ok) kérésére vagy saját kezdeményezésére a Bizottság felfüggesztheti az intézkedést, amennyiben az nem felel meg a 21. cikk (1) bekezdésében szereplő előírásoknak, vagy egyéb módon ellentétes az uniós joggal. E célból a tagállamok kötelesek tájékoztatni a Bizottságot sürgősségi intézkedéseik időtartamának és hatályának változásairól.

1.3. Azon időszak meghosszabbítása, amely alatt a földi kiszolgálók az Unió repülőterein a 96/67/EK irányelv[7] alapján működhetnek

Annak érdekében, hogy a földi kiszolgálók meg tudjanak birkózni ezzel a korábban nem tapasztalt mértékű, hirtelen tevékenység-csökkenéssel, és hogy rövid távon hozzá tudjanak férni az állandó költségeik fedezéséhez szükséges forrásokhoz, amelyek 2020 márciusa óta jelentősen magasabbnak bizonyulnak, mint a bevételeik, egyes tagállamok garanciát vállalnak azokra a kölcsönökre, amelyeket a vállalatok minimális likviditási bázisuk helyreállítása érdekében kérhetnek banki szervezetektől.

A vállalkozásoknak nyújtott bankhitel-garanciák odaítélésekor azonban számos olyan kritériumot kell megvizsgálni, amelyek a hitelt kérelmező vállalkozás fenntarthatóságának értékelésére szolgálnak. A földi kiszolgálási piacon működő társaságok között azonban vannak olyanok, illetve a társaságoknak vannak olyan tevékenységeik, amelyek jellegüknél fogva olyan működési rendszer hatálya alá tartoznak, amely nem garantálja a fenntarthatóságot, mivel kiválasztásuk a 96/67/EK irányelv 11. cikke (1) bekezdése d) pontjának alkalmazásában legfeljebb hét évre szól.

Ha egyes társaságok csődbe mennek, az az egész ágazatra (repülőterekre és légitársaságokra) nézve hátrányos lenne, mivel rövid és középtávon korlátozná a versenyt, és a földi kiszolgálás zavarához vezetne, ami a válságból való kilábalást is befolyásolhatja. Ezért e rendeletjavaslat értelmében, a 96/67/EK irányelv 11. cikke (1) bekezdésének d) pontjától eltérve a 96/67/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárás alapján kiválasztott szállítóknak az e rendelet hatálybalépésének időpontja és 2020. december 31. között lejáró szerződéseit 2021. december 31-ig meg lehet hosszabbítani annak érdekében, hogy a földi kiszolgálók hitelezői megkapják az ahhoz szükséges biztosítékot, hogy a földi kiszolgálók számára folyósítsák az esetleges csőd elkerüléséhez szükséges hiteleket. A szerződések meghosszabbítása várhatóan elegendő biztosítékot nyújt a földi kiszolgálók hitelezői számára. Ezenkívül a válság következtében előfordulhat, hogy a földi kiszolgálás elveszíti jövedelmezőségét, de egyes irányító testületeknek mégis be kell szerezniük az ilyen szolgáltatásokat. Emlékeztetni kell arra, hogy ezekben a helyzetekben a 2014/25/EU irányelv[8] alkalmazandó.

---

[7] A Tanács 96/67/EK irányelve (1996. október 15.) a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról, HL L 272., 1996.10.15., 36. o.

[8] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

1.4. Sürgősségi eljárás bevezetése földi kiszolgálók kiválasztására a Covid19-válság idején.

A 96/67/EK irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja úgy rendelkezik, hogy amennyiben a földi kiszolgáló azon időtartam vége előtt beszünteti tevékenységét, amelyre vonatkozóan az említett cikkel összhangban benyújtott pályázat útján kiválasztották, úgy a szolgáltatót a 11. cikk (1) bekezdésében megállapított eljárás szerint kiválasztott másik szolgáltatóval kell helyettesíteni.

A COVID19-világjárványhoz hasonló körülmények között előfordulhat, hogy azokon a repülőtereken, ahol a 96/67/EK irányelv 6. cikkének (2) bekezdése és 9. cikke értelmében a földi kiszolgálók száma korlátozott, az egyik szolgáltató csődbe megy, és ennek következtében ezt a csődbe jutott szolgáltatót gyorsan helyettesíteni kell. A 11. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a repülőtér-irányító szervezet kiválasztási eljárás lefolytatásának kötelezettsége nélkül maga is nyújthat földi kiszolgálási szolgáltatásokat. Ez azonban csak az új pályázat megszervezéséhez szükséges időre vonatkozhat, és nem valószínű, hogy azok a repülőterek, amelyek nem nyújtanak már most is földi kiszolgálást, ilyen gyorsan meg tudják oldani e szolgáltatások nyújtását. Ugyanez a korlátozás vonatkozik az érintett repülőtéren jelentős jelenléttel nem rendelkező légitársaságok saját kiszolgálására is.

Ezért a Covid19-világjárvány összefüggésében és a 96/67/EK irányelvtől eltérve, ha egy vagy több földi kiszolgáló a Covid19-világjárvány időszakában, közvetlenül a járvány hatásainak tulajdonítható okokból egy adott repülőtéren csődhelyzetbe kerül, a javasolt átmeneti rendelkezések értelmében a repülőtér-irányító szervezet – legfeljebb hat hónapos időtartamra – közvetlenül választhatja ki a földi kiszolgálót, és nem kell a 11. cikk (1) bekezdésével összhangban kiválasztási eljárást szerveznie.

A módosítások azt is lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy sürgősségi eljárás keretében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén meghosszabbítsa a szóban forgó időszakokat.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

2.1. Jogalap

A kezdeményezés jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdése. Ez a rendelkezés lehetővé teszi bármely, a légi közlekedésre vonatkozó megfelelő rendelkezés elfogadását, és korábban ez szolgált az 1008/2008/EK rendelet és a 96/67/EK irányelv elfogadásának jogalapjaként is.

2.2. Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következő okok miatt nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani. Amennyiben az 1008/2008/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdésének második mondatában foglalt feltételek teljesülnek, az említett rendelet nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy az engedélyek felfüggesztése vagy visszavonása, illetve ideiglenes engedély kibocsátása nélkül fenntartsanak működési engedélyeket. Ez a rendelkezés a Covid19-világjárványhoz hasonló körülményektől függetlenül alkalmazandó, olyan helyzetekben is, amikor a likviditási problémák csak átmeneti jellegűek. Ami a forgalmi korlátozásokat illeti, a rendelet csak a Bizottság engedélyével teszi lehetővé a 14 napot meghaladó időtartamú intézkedéseket, és minden egyes ilyen időszakot külön engedélyhez köti. A 96/67/EK irányelv nem teszi lehetővé a csődöt jelentett földi kiszolgálók sürgősségi eljárás keretében történő helyettesítését, sem azon időszak meghosszabbítását, amely alatt a földi kiszolgálók

működhetnek. Ezek a célkitűzések kizárólag a 96/67/EK irányelv 11. cikkétől való eltérést lehetővé tevő új átmeneti rendelkezéseknek az 1008/2008/EK rendeletbe történő bevezetésével érhetők el.

2.3. Arányosság

A javaslat az 1008/2008/EK rendelet és a 96/67/EK irányelv alkalmazása tekintetében nem lépi túl a jelenlegi Covid19-világjárvány hatásainak enyhítéséhez szükséges mértéket. A javasolt intézkedés ezért arányos, figyelembe véve a javasolt átmeneti intézkedések korlátozott időtartamát is.

2.4. A jogi aktus típusának megválasztása

Ahhoz, hogy teljesítse célját, a jogi eszköznek közvetlen és általános hatályúnak kell lennie. Ezért a megfelelő jogi aktus a rendelet.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

3.1. A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

A jelen esetben sürgős intézkedésről van szó, amely a Covid19-világjárvány terjedése miatt vált szükségessé.

3.2. Konzultáció az érdekelt felekkel

A sürgősségre való tekintettel nem került sor hivatalos konzultációra az érdekelt felekkel. Ugyanakkor mind a tagállami hatóságok, mind az érdekelt felek arra kérték a Bizottságot, hogy fogadjon el megfelelő intézkedésekre vonatkozó javaslatot az 1008/2008/EK rendelettel, valamint a 93/67/EK irányelv értelmében az uniós repülőtereken a földi kiszolgálás körébe tartozó szolgáltatások nyújtásával összefüggésben.

3.3. Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

A fentebb kifejtett okok miatt szakértői vélemények megfelelő összegyűjtésére a helyzet sürgősségéből adódóan nem volt lehetőség. A Bizottság azonban támaszkodott a tagállamokkal és a légi közlekedésben érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatai során szerzett tapasztalatokra, amelyek a szakértőkkel folytatott konzultációkat is magukban foglaltak.

3.4. Hatásvizsgálat

A helyzet sürgősségére való tekintettel nem készült hatásvizsgálat.

3.5. Alapjogok

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Tárgytalan.

5. EGYÉB ELEMEK

5.1. Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

Az intézkedés nem tartalmaz konkrét nyomonkövetési vagy jelentéstételi rendelkezéseket, a Bizottság azonban köteles nyomon követni a Covid19-világjárvány alakulását és annak a légi közlekedésre gyakorolt hatását, és szükség esetén felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az intézkedés által érintett időszakok meghosszabbítása céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el.

5.2. A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

A javaslat négy elemből áll:

1. Az 1008/2008/EK rendelet 9. cikkének az új (1a), (1b) és (1c) bekezdéssel való kiegészítése révén a tagállamok számára lehetővé válik, hogy a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakban végzett értékelések nyomán ne függesszék fel, illetve ne vonják vissza a légi fuvarozók működési engedélyét, még akkor sem, ha nincsenek meggyőződve arról, hogy egy adott közösségi légi fuvarozó a tényleges és lehetséges kötelezettségeit 12 hónapos időtartamra teljesíteni tudja, feltéve, hogy mindez nem veszélyezteti a biztonságot, és valós esély mutatkozik a pénzügyi helyzet 12 hónapon belüli kielégítő rendezésére. Kellően indokolt esetben a Bizottság sürgősségi eljárás keretében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén meghosszabbíthatja ezt az időszakot.

2. Az 1008/2008/EK rendelet új 21a. cikkel való kiegészítése lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy meghatározott feltételek mellett a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakban megtagadják, korlátozzák vagy feltételekhez kössék a forgalmi jogok gyakorlását, amennyiben erre a Covid19-világjárvány megfékezése érdekében szükség van. Kellően indokolt esetben a Bizottság sürgősségi eljárás keretében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén meghosszabbíthatja ezt az időszakot.

3. Az 1008/2008/EK rendelet új IVa. fejezetét képező új 24a. cikk lehetővé teszi a repülőtér-irányító szervezetek számára, hogy – a 96/67/EK irányelvtől eltérve – 2021. december 31-ig meghosszabbítsák a földi kiszolgálók szerződéseit. Lehetővé teszi továbbá a repülőtér-irányító szervezetek számára, hogy legfeljebb hat hónapos időtartamra közvetlenül válasszanak földi kiszolgálót. Kellően indokolt esetben a Bizottság sürgősségi eljárás keretében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén meghosszabbíthatja ezt az időszakot. Az 1008/2008/EK rendelet hatályát érintő ezen változás az 1. cikk (1) bekezdésének módosításában is tükröződik.

4. Az 1008/2008/EK rendelet új 25a. és új 25b. cikke meghatározza az 1008/2008/EK rendelet javasolt 9. cikkének (1b) bekezdésében, 21a. cikkének (4) bekezdésében és 24a. cikkének (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárást.

.

2020/0069 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a Covid19-világjárványra való tekintettel történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 100. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[9],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[10],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A Covid19-világjárvány a kereslet jelentős csökkenése, valamint a tagállamok és a harmadik országok által a járvány megfékezése érdekében hozott közvetlen intézkedések, például a határlezárások és a légi forgalom tilalma következtében a légi forgalom hirtelen visszaeséséhez vezetett.

(2) Az uniós hálózatkezelő – az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol) – által közzétett adatok szerint az európai régió légi forgalma 2020 márciusának végén mintegy 90 %-kal volt alacsonyabb, mint 2019 márciusában. A légi fuvarozók nagymértékű csökkenésről számolnak be az előzetes foglalások terén, és a világjárvány miatt a 2019/2020-as téli és a 2020-as nyári menetrendi időszakban is jelentős számú járattörlést hajtanak végre. A kereslet hirtelen visszaesése és a járattörlések példátlan aránya súlyos, a Covid19-világjárványhoz közvetlenül kapcsolódó likviditási problémákat okozott a légi fuvarozók számára.

(3) A Covid19-világjárvány előtt pénzügyileg stabil uniós légi fuvarozók olyan likviditási problémákkal szembesülnek, amelyek miatt működési engedélyük felfüggesztésre, visszavonásra vagy ideiglenes engedéllyel való felváltásra kerülhet anélkül, hogy ezt strukturális gazdasági okok indokolnák. Az 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[11] 9. cikkének (1) bekezdése szerinti ideiglenes engedély megadása rendkívül negatív jelzést küld a piacnak az adott légitársaság életbenmaradási

[9] HL C […], […], […]. o.

[10] HL C […], […], […]. o.

[11] Az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (HL L 293., 2008.10.31., 3. o.)

képességéről, ez pedig tovább súlyosbítja jövőbeni pénzügyi problémáit. Ezért helyénvaló, hogy a 2020. március és 2020. december 31. közötti időszakban végzett értékelések alapján ne függesszék fel vagy vonják vissza az ilyen légi fuvarozók működési engedélyét, feltéve, hogy mindez nem veszélyezteti a biztonságot, és valós esély mutatkozik a pénzügyi helyzet 12 hónapon belüli kielégítő rendezésére. E 12 hónapos időszak végén az uniós légi fuvarozót alá kell vetni az 1008/2008/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásnak. Az 1008/2008/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében előírt, a Bizottság tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget úgy kell értelmezni, hogy az a működési engedély felfüggesztésétől vagy visszavonásától való eltekintésről szóló határozatokra is vonatkozik.

(4) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az előre nem látható és elkerülhetetlen körülményekből eredő, rövid időtartamú, váratlan problémák kezelése céljából alkalmazható, az 1008/2008/EK rendelet 21. cikke szerinti sürgősségi intézkedéseken túlmenően a Covid19-világjárványból eredő, akár hosszú távon fennmaradó problémák kezelése érdekében is megtagadhassák, korlátozhassák vagy feltételekhez köthessék a forgalmi jogok gyakorlását. A Covid19-világjárvánnyal összefüggésben hozott sürgősségi intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az arányosság és az átláthatóság elvét, és az 1008/2008/EK rendelet 21. cikkével összhangban alkalmazandó objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulniuk.

(5) Azokon a repülőtereken, ahol a földi kiszolgálók száma a 96/67/EK tanácsi irányelv[12] 6. cikkének (2) bekezdése és 9. cikke értelmében korlátozott, a szolgáltatók legfeljebb hétéves időtartamra választhatók ki. Azok a szolgáltatók, amelyek esetében ez az időszak a közeljövőben véget ér, emiatt nehézségekbe ütközhetnek a finanszírozáshoz való hozzáférés terén. Ezért ezt az időszakot meg kell hosszabbítani.

(6) A Covid19-világjárvány következtében azokon a repülőtereken, ahol a földi kiszolgálók száma korlátozott, előfordulhat, hogy egy adott repülőtéren egy vagy több szolgáltató még azelőtt felhagy a szolgáltatásnyújtással, hogy a 96/67/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében megállapított eljárás alapján új szolgáltatót lehetne kiválasztani. Ilyen körülmények között helyénvaló, hogy a repülőtér irányító testülete dönthessen úgy, hogy legfeljebb hat hónapig tartó időszakra a szolgáltatások nyújtására közvetlenül választ ki földi kiszolgálót. Amennyiben a repülőtér irányító testületének a Covid19-világjárvány miatt földi kiszolgálási szolgáltatásokat kell beszereznie, és a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[13] 4. cikke értelmében vett ajánlatkérőnek minősül, meg kell felelnie a 2014/25/EU irányelvnek.

(7) A COVID19-világjárvány további alakulását és annak a légiközlekedési ágazatra gyakorolt hatását nehéz megjósolni. A Bizottságnak folyamatosan elemeznie kell a Covid19-világjárványnak a légiközlekedési ágazatra gyakorolt hatását, és az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy amennyiben a kedvezőtlen feltételek továbbra is fennállnak, indokolatlan késedelem nélkül meghosszabbíthassa az e rendeletben előirányzott intézkedések alkalmazási időszakát.

(8) Annak érdekében, hogy – amennyiben szükséges és indokolt – meg lehessen hosszabbítani azt az időszakot, amely során az illetékes engedélyező hatóságok határozhatnak úgy, hogy nem függesztik fel vagy nem vonják vissza a működési

[12] A Tanács 96/67/EK irányelve (1996. október 15.) a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról (HL L 272., 1996.10.15., 36. o.).

[13] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

engedélyeket, továbbá azt az időszakot, amely során a tagállamok megtagadhatják, korlátozhatják vagy feltételekhez köthetik a forgalmi jogok gyakorlását, valamint azt az időszakot, amely során a földi kiszolgálók szerződései meghosszabbíthatók, illetve amelynek során a repülőtér-irányító szervezet közvetlenül választhat földi kiszolgálót, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az 1008/2008/EK rendelet módosítása céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(9) Tekintettel a javasolt intézkedéseket indokoló rendkívüli körülmények által előidézett sürgősségre, és különösen annak érdekében, hogy az ágazatra nehezedő súlyos, azonnal intézkedést igénylő problémák kezelését célzó intézkedéseket gyorsan el lehessen fogadni, helyénvaló kivételt biztosítani a nemzeti parlamenteknek az Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.

(10) A Covid19-világjárvány előre nem látható és hirtelen kitörése, valamint a vonatkozó intézkedések elfogadásához szükséges jogalkotási eljárások lehetetlenné tették az ilyen intézkedések időben történő elfogadását. Ezért e rendelet rendelkezéseinek a hatálybalépését megelőző időszakra is ki kell terjedniük. Tekintettel e rendelkezések jellegére, ez a megközelítés várhatóan nem vezet az érintett személyek jogos elvárásainak megsértéséhez.

(11) Az 1008/2008/EK rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.

(12) Tekintettel a megállapított intézkedéseket indokoló rendkívüli körülmények által előidézett sürgősségre, helyénvaló rendelkezni e rendelet azonnali hatálybalépéséről,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1008/2008/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikkben az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ez a rendelet a közösségi légi fuvarozók engedélyeinek kiadását, a közösségi légi fuvarozóknak a Közösségen belüli útvonalakon légi járatok működtetésére vonatkozó jogait, valamint a Közösségen belüli légiközlekedési szolgáltatások díjainak megállapítását szabályozza. Ezenfelül ideiglenes szabályokat állapít meg a földi kiszolgálási szolgáltatásoknak az Unió repülőterein történő nyújtására vonatkozóan.”

2. A 9. cikk a következő (1a), (1b) és (1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A 2020. március 1. és 2020. december 31. között elvégzett, (1) bekezdés szerinti ellenőrzések alapján az illetékes engedélyező hatóság az említett időszak vége előtt dönthet úgy, hogy nem függeszti fel, illetve nem vonja vissza egy adott uniós légi fuvarozó működési engedélyét, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a biztonságot, és valós esély mutatkozik arra, hogy az elkövetkező 12 hónapban a pénzügyi helyzet kielégítő módon rendeződni fog. A

hatóság a 12 hónapos időszak végén felülvizsgálja az adott uniós légi fuvarozó teljesítményét, és határoz arról, hogy az (1) bekezdés alapján a működési engedélyt fel kell-e függeszteni vagy vissza kell-e vonni, és ideiglenes engedélyt kell-e kiadni.

(1b) Amennyiben a Bizottság az uniós hálózatkezelő, az Eurocontrol által közzétett adatok alapján megállapítja, hogy a légi forgalom szintjének az előző év azonos időszakához viszonyított csökkenése továbbra is fennáll és valószínűleg a továbbiakban is fenn fog állni, és ha a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb tudományos adatok alapján arra következtet, hogy ez a helyzet a Covid19-világjárvány következménye, a Bizottság a 25a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az (1a) bekezdésben meghatározott, 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszak megfelelő módosítása céljából.

(1c) A Bizottság az (1b) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be arról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Amennyiben az (1b) bekezdésben említett kritériumok teljesülnek, a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja az (1b) bekezdésben előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(1d) Amennyiben a Covid19-világjárvány az európai uniós légiközlekedési ágazatra tartós hatást gyakorol, és rendkívül sürgető okok azt indokolják, a 25b. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

3. A rendelet a következő 21a. cikkel egészül ki:

„21a. cikk

A Covid19-világjárványhoz kapcsolódó sürgősségi intézkedések

(1) A 21. cikk ellenére a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakban a tagállamok a 21. cikk (1) bekezdésében említett bizottsági beleegyezés nélkül is megtagadhatják, korlátozhatják vagy feltételekhez köthetik a forgalmi jogok gyakorlását, amennyiben ez a Covid19-világjárvány kezeléséhez szükséges. Az ilyen intézkedésnek tiszteletben kell tartania az arányosság és az átláthatóság elvét, és objektív, megkülönböztetéstől mentes feltételeken kell alapulnia.

(2) A tagállamnak haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot az ilyen intézkedésről és annak időtartamáról, és megfelelő indoklással is kell szolgálnia számukra. Ha a tagállam e rendelet hatálybalépését követően módosítja, felfüggeszti vagy visszavonja az ilyen intézkedést, erről tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot.

(3) Az érintett tagállam(ok) kérésére vagy saját kezdeményezésére a Bizottság felfüggesztheti a (2) bekezdésben említett intézkedést, amennyiben az nem felel meg az (1) bekezdésében szereplő előírásoknak, vagy egyéb módon ellentétes az uniós joggal.

(4) Amennyiben a Bizottság a legkorszerűbb tudományos ismeretek, valamint a Covid19-járvány tartósságát megerősítő bizonyítékok és adatok alapján úgy ítéli meg, hogy a forgalmi jogok gyakorlására vonatkozó tagállami korlátozások bevezetésére vagy feltételek előírására valószínűleg az (1) bekezdésben említett időszakon túl is szükség lesz, a Bizottság a 25a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az említett időszak ennek megfelelő módosítása céljából.

(5) A Bizottság a (4) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be arról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(6) Amennyiben a Covid19-világjárvány az európai uniós légiközlekedési ágazatra tartós hatást gyakorol, és rendkívül sürgető okok indokolják, a 25b. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

4. A rendelet a következő IVa. fejezettel és 24a. cikkel egészül ki:

„**IVa. FEJEZET**

A FÖLDI KISZOLGÁLÁSRA VONATKOZÓ IDEIGLENES SZABÁLYOK

24a. cikk

(1) A 96/67/EK irányelv 11. cikkének d) pontjától eltérve a repülőtér-irányító szervezetek 2021. december 31-ig meghosszabbíthatják a szóban forgó irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárás alapján kiválasztott szolgáltatók [Kiadóhivatal: kérjük beilleszteni e rendelet hatálybalépésének dátumát] és 2020. december 31. között lejáró szerződéseit.

(2) A 96/67/EK irányelv 11. cikkének e) pontjától eltérve és a 2014/25/EU irányelv sérelme nélkül a 2020. március 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakban, amennyiben egy földi kiszolgáló azon időtartam vége előtt beszünteti tevékenységét, amelyre vonatkozóan kiválasztották, a repülőtér-irányító szervezet dönthet úgy, hogy legfeljebb hat hónapig tartó időszakra vagy 2020. december 31-ig – attól függően, hogy e két időszak közül melyik a hosszabb – a szolgáltatások nyújtására közvetlenül választ ki földi kiszolgálót.

(3) Amennyiben a Bizottság az Eurocontrol által közzétett adatok alapján úgy találja, hogy a légi forgalom szintjének az előző év azonos időszakához viszonyított csökkenése továbbra is fennáll és valószínűleg a továbbiakban is fenn fog állni, valamint hogy ez a helyzet a Covid19-világjárvány következménye, és az uniós repülőtereken a földi kiszolgálási szolgáltatások nyújtásának megszakadását vagy a földi kiszolgálók finanszírozáshoz való hozzáférésének megnehezülését eredményezi, a Bizottság a 25a. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az (1) és a (2) bekezdésben említett időszakok ennek megfelelő módosítása céljából.

(4) A Bizottság a (3) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján 2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be arról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a Bizottság a lehető leghamarabb elfogadja a (3) bekezdésben előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(5) Amennyiben a Covid19-világjárvány az európai uniós légiközlekedési ágazatra tartós hatást gyakorol, és rendkívül sürgető okok azt szükségessé teszik, a 25b. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.

(6) A Bizottság a (3) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a helyzetet. A Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján

2020. november 15-ig összefoglaló jelentést nyújt be arról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Szükség esetén a Bizottság elfogadja a (3) bekezdésben előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

(7) Amennyiben a Covid19-világjárvány az európai uniós légiközlekedési ágazatra tartós hatást gyakorol, és rendkívül sürgető okok azt szükségessé teszik, a 4. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

5. A szöveg a következő 25a. és 25b. cikkel egészül ki:

„25a. cikk
A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az e cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása e rendelet hatálybalépésétől kezdve egyéves időtartamra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 9. cikk (1b) bekezdésében, a 21a. cikk (4) bekezdésében és a 24a. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

25b. cikk
Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók mindaddig, amíg az Európai Parlament vagy a Tanács a (2) bekezdésnek megfelelően nem emel ellenük kifogást. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 25a. cikkben említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való

értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.”

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*